

Niedokształcenie mowy u osób z autyzmem

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Profil studiów	(ogólnoakademicki/praktyczny)
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy (do wyboru)
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.
Koordinator przedmiotu	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.; dr Kamila Potocka-Pirosz o.jauer-niworo@uw.edu.pl ; k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Elżbieta Sadowska (e.sadowska3@uw.edu.pl)
Prowadzący zajęcia	Dr Elżbieta Sadowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok II stopnia, semestr II	Liczba punktów ECTS	2.50

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	15	0,5
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	15	0,5
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	
C2	
C3	

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	Rozpoznaje, definiuje i opisuje normy i standardy językowo komunikacyjne.
W2	Rozpoznaje i opisuje kulturowe, etyczne i pragmatyczne aspekty komunikacji interpersonalnej.
W3	Wymienia kryteria klasyfikacji zaburzeń i opóźnień rozwoju systemu językowego i mowy.
W4	Klasyfikuje zaburzenia mowy.
W5	Zna terminologię logopedyczną oraz lingwistyczną, psychologiczną i medyczną stosowaną w logopedii.
W6	Rozpoznaje i opisuje zaburzenia mowy w : afazję, dyszartrię, niedokształcenie mowy w związku ze zróżnicowanymi przyczynami: niedosłuchem, mózgowym uszkodzeniem i/lub dysfunkcją, upośledzeniem umysłowym, autyzmem.

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

W7	Identyfikuje i opisuje objawy językowe i pozajęzykowe charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy.
----	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	Samodzielnie planuje i przeprowadza diagnozę pacjenta z zaburzeniami mowy rozwojowymi i nabytymi.
U2	Opracowuje i realizuje działania usprawniające, uwzględniające możliwości i potrzeby pacjenta; ocenia skuteczność stosowanych metod i weryfikuje je w zależności od efektów.
U3	Wykorzystuje w podejmowanych zadaniach terapeutyczno – logopedycznych wiedzę w zakresie norm i standardów zachowań językowo komunikacyjnych, komunikacji językowej, wspomagającej i alternatywnej (AAC).
U4	Interpretuje objawy zachowań pacjenta oraz wyniki medycznych badań laboratoryjnych i aparaturowych stosowanych w diagnostyce medycznej.
U5	Potrafi pracować w zespole, współpracuje z lekarzem, psychologiem i pedagogiem w zakresie stawiania diagnozy oraz planowania i weryfikowania terapii logopedycznej.
U6	W sposób zgodny z przyjętymi standardami komunikacyjnymi stosowanymi w opiece logopedycznej i medycznej przekazuje pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje o stanie jego mowy, określa zasady i warunki współpracy, przedstawia program postępowania logopedycznego.

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ich uzupełniania i doskonalenia i dąży do tego, dokonuje samooceny własnych umiejętności i kompetencji.
K2	Rozpoznaje zależności między skutecznością a wyborem właściwej metody terapii.
K3	Ma świadomość odpowiedzialności za podejmowane działania diagnostyczno-terapeutyczne.
K4	Nawiązuje empatyczny kontakt z pacjentem, unikając jatropatologii, przejawia pozytywną postawę w stosunku do osób przewlekle chorych; dostrzega, poprawnie analizuje i pomaga w skutecznym rozwiązywaniu trudności emocjonalno-społecznych pacjentów z zaburzonym rozwojem mowy lub z nabytymi zaburzeniami mowy; ma umiejętność rozumienia sytuacji emocjonalno-społecznej pacjenta i jego rodziny.
K5	Wykorzystuje wiedzę o zaburzeniach systemu językowego i mowy oraz wiedzę o etiologii zaburzeń i dysfunkcji mowy do planowania terapii logopedycznej, sprawowania opieki logopedycznej, i prowadzenia terapii logopedycznej.

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	Informacja dotycząca tematyki zajęć, zasad zaliczenia wykładu. Wstępne informacje dotyczące autyzmu i ASD – trudności definicyjne, etiologia i objawy.	
	Diagnozowanie zaburzeń ze spektrum autyzmu.	
	Komunikacja osób z autyzmem – cechy charakterystyczne, podstawowe deficyty.	
	Standard postępowania logopedycznego w przypadku autyzmu.	
	Podstawowe trudności diagnozy i terapii logopedycznej osób z autyzmem. Zaliczenie wykładu	

ćwiczenia	Informacja dotycząca tematyki zajęć, zasad zaliczenia ćwiczeń. Diagnoza logopedyczna dziecka z autyzmem-wprowadzenie.	
	Autyzm a inne zaburzenia mowy – diagnoza różnicowa.	
	Przygotowanie do diagnozy logopedycznej dziecka z autyzmem – standardy postępowania, podstawowe zasady i trudności, analiza dokumentacji, wywiad logopedyczny, obserwacja.	
	Planowanie terapii logopedycznej dziecka z autyzmem – sporządzanie programu, konstruowanie konspektów zajęć oraz tworzenie i wybór pomocy.	
	Zajęcia logopedyczne z dziećmi z autyzmem.	
	Zaliczenie ćwiczeń	

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- Błeszyński J., 2011, Autyzm a niepełnosprawność intelektualna i opóźnienie w rozwoju. Skala Oceny Zachowań Autystycznych, Gdańsk.
- Bobkiewicz – Lewartowska, L., 2005, Autyzm dziecięcy. Zagadnienia diagnozy i terapii, Kraków.
- Cieszyńska J., 2008, Standard postępowania logopedycznego w przypadku autyzmu wczesnodziecięcego, „Logopedia”, t. 37: Standardy postępowania logopedycznego, Polskie Towarzystwo Logopedyczne, Lublin, s. 99-105.
- Cieszyńska, Jagoda, 2011, Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych, Kraków.
- Komender J., Jagielska G., Bryńska A., Autyzm i Zespół Aspergera, Warszawa 2009.
- Kwasiborska-Dudek, J. Emiluta-Rozya D., 2020, Diagnoza i terapia logopedyczna małego dziecka z zaburzeniem ze spektrum autyzmu, Harmonia Universalis, Gdańsk.
- Lipski, W., 2015, Standard postępowania logopedycznego w przypadku autyzmu, [w:] Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. Podręcznik akademicki, Lublin.
- Pisula, E., 2000, Autyzm u dzieci. Diagnoza, klasyfikacja, etiologia, Warszawa.
- Pisula, E., 2012, Autyzm, przyczyny, symptomy, terapia, Gdańsk.
- Pisula, E. 2010, Małe dziecko z autyzmem, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot.
- Pisula, E. 2012, Autyzm. Od badań mózgu do praktyki psychologicznej, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot.
- Pietras T., Witusik A., Gałeczki P., 2010, Autyzm – epidemiologia, diagnoza i terapia, Wydawnictwo Continuo, Wrocław.
- Piszczek, M., 2013, Autyści. Jak odbierają i rozumieją świat. Kilka uwag o wychowaniu i terapii, Kompendium, Warszawa.
- Markiewicz, K., 2004, Możliwości komunikacyjne dzieci autystycznych, Lublin.
- Sadowska E., 2011, Zaburzenia komunikacji w autyzmie – podstawowe trudności diagnozy i terapii logopedycznej, [w:] Poradnik Językowy, 9(688).
- Sadowska E., 2020, Zachowania komunikacyjne dzieci z autyzmem. Wpływ deficytów kompetencji komunikacyjnej na sposób porozumiewania się dzieci z autyzmem, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Sadowska E., Osoba z ASD, osoba ze spektrum, autystyk, osoba autystyczna czy osoba z autyzmem? Współczesne tendencje w nazewnictwie osób z ASD, „Poradnik Językowy”, nr 6, s. 52-64.
- Winczura, B., 2008, Dziecko z autyzmem. Terapia deficytów poznawczych a teoria umysłu, Kraków.

Uzupelniająca

Wskazana przez prowadzącego na zajęciach

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów

(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
	Aktywność na zajęciach, zaliczenie egzaminu testowego, obecność na zajęciach.	Dopuszczalna jedna nieobecność

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich